

LITERATŪRA

NR. 148

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS SKYRIUS

MENAS

MOKSLAS

7 METAI

A. AUDRIUS

NERAMŲS ŽMONĖS

"Aš myliu gyvenimą, bet taip pat myliu ir teisingumą. Jei aš abiejų kartu negaliu išlaikyti, tai paaukosiu gyvenimą, bet pasiilksiu teisingumą". Žodžiai ištarti 400 metų pr. Kr. nežinomo kiniečių filosofo. Dvidešimtojo amžiaus sąmoningai užmiršti žodžiai, kurių užmiršimas atkėlė vartus kace-tuosna ir išvedė žmogų tobulesnio sa-vęs sunaikinimo ieškojimą. Dvidešimtas amžius nukalęs antžmogio ir genocido ter-minus! Jeigu ateitų pas mane prieš 200 me-tų miręs žmogus ir paklaustų kur galima rasti tikriausius šio amžiaus gyvenimo ir žmogaus atspindžius, aš jį nuvesčiau į R. Wagner'io kūrinį koncertą ir ištartčiau Rilke's duobkasio žodžius: "Sie begraben Gott dort, wie ich die Menschen hier" — "Jūs laidojate Dievą ten, kaip aš — žmones čia".

Dienos, laikrodžio rodyklės pasvirimu, nesustabdomai eina. Jos palieka neišdildoma antspaudą veiduose, kurie atsispindi, lygiai ir vienodai, veidrodžiuose ir jų šukėse. Žmogus žiūri į veidrodį ir kartoja Nietzschė's žodžius: "Ich kenne mancher Menschen Sinn und weiss nicht wer ich selber bin" — "Žinau aš kai kurių žmonių mintis, tik nežinau kuom aš pats esu". Ir tai yra dvidešimtojo amžiaus žmogaus problematika. Tai vienintelis dabartinio žmogaus klausimas. Žmogaus neįstengiančio pakilti aukščiau egzistencinės filosofijos.

Tačiau būtų klaida manyti, kad ieškas žmogus yra miręs. Būtų klaida manyti, kad vidurdiestyje reikia uždegti žibintus ir vakare prožektoriais apšviesti nusileidžiančią saulę. Yra ieškančių žmonių, nesustingstančių pilkoje rutinoje ir nepavirtusių robo-tais. Jų yra tiek gyvenime, tiek kūryboje. Ir yra galima jų nerasti, bet negalima neieš-koti, nes ieškojimas yra tikėjimas.

Ir mes savo tarpe turime tokių žmonių. Netvirtini, kad jų ieškojimas nėra pavėluo-tas ir pakankamai gilus. Tik kartoju: mes turime. Turime gyvenime ir kūryboje. Štai vienas paskiausių ieškojimo pavyzdžių — Aloyzo Barono novelių knyga "Žvaigždės ir vėjai". Apie šios knygos žmones ir noriu kalbėti. Nebus šis kalbėjimas nei recenzija, nei kritika, bet savotiška, jei taip galima išsireikšti, knygos ekspozė. Knygos, kurios problematiškai žmonės yra didelio nerimo ženkle. Skaitytojas, kuris šioje knygoje ieškos pramogos ir užsimirimo, nusivils. Skai-totojas, kuris šią knygą skaitys lyg Piliponio "Kaukolę žalsvame čemodane", bus jos neskaitys. Skaitytojas, kuris yra giliai įsi-tikinęs, jog kūryba yra žaismas, paliks ją gu-lėti lentynoje po keletos perskaitytų pusla-pių. Šitų trijų mano suminėtu momentų Barono knygoje nėra. Ir vien tai, jau puikiai gali liudyti šios knygos didelį atsirėmi-mą dabartin ir dabarties žmogum. Galvojas žmogus, mūsų gyvenamųjų dienų, atmos-feroje ir aplinkoje, kuri pati savyje yra problematiška, negali ieškoti užmirimo, pi-gių įspūdžių ir žaismo. Yra visuotinis nerimas, visuotinė baimė ir kančia. Ir dar: skai-tytojas, ieškas paviršutiniškų vyro ir mo-ters meilės nuotykių, jų neras. Sakau "pa-viršutiniškų", nes šiaip jau beveik kiekvie-nas knygos personažas yra konflikte su meile, ta Meile, kuri rašoma didžiosiomis raidėmis.

Mes sutiksime beskaitydami šią knygą Bailį, neapsakomai didelį bailį, kuris nedrįso eiti paprašyti savo draugui geresnės mili-nės, bet drįso gelbėti apšaudomam lauke tą patį žmogų — draugą, kuris jį visą laiką niekindavo, Bailį paaukojusį kito išgelbėji-mui ranką ir rizikavusį savo gyvybę. Ir mes kartu su autorium klausime: "Kas yra tikrasis bailumas ir tikroji drąsa?" Kur bai-giasi artimo meilės ribos?

Atsisėdusį "prie savo į žemes sulindu-sios trobelės" pamatysime valkata. Jauną ir gana gražų, bet susimąsčiusį savimi. Pama-tysime pro jį praėinančius žmones, kurių žvilgsnyje atsispindės panieka. Panieka valkatai, kuris išgelbės žmogų ir vyrą. Jo tuš-čios ir mirusios rankos kalbės, kokia yra gera mirtis ir koks geras yra gyvenimas tuščiomis rankomis. Ar ne per greitai mes pasmerkiame žmones?

Sakysite abstrakcijos? Ne. Tai yra kon-kretus gyvenimas. Tai nenužmogėję žmo-nės su krauju ir širdimi. Žmonės ištiestomis rankomis duonai ir gyvenimui. Tačiau žmo-

IŠ "VILIGAILĖS" LEGENDOS

Siomis dienomis baigta spausdinti Petro-nėlės Orintaitės legenda VILIGAILĖ.

Ir išeina Taurimo duktė,
Viligailė jauna...
— Dar tokios tu puikios nematei:
Bus ji mano žmona!

Baltoj drobėj — laukų lelija,
Aukso pliska plaukai!
— Dailesnės nė vienoj pylyje
Tu dar nesutikai...

O jau akys — tai lino žiedai,
Kad suspindi rasa...
— Tokio grožio lig šiol neradai
Nė vienuos namuose...

Ir jis liepia tuoj klot dovanų —
Pasirodyt plačiai.
O, didžiutis tikrai malonu —
Ne bet kokie svečiai!

Tik kodėl ta skaisti mergina
Nesidžiaugia šilkais?
Dar nebuvo tokia nė viena
Išdidi po šimtais!

— Man patinka ir — mano ji bus! —
Taria vyras kietai.
Ak, įpratęs valdyti vergus
Savo rankoj šaltoj.

Pagaliau mergaitės brolis drįsta
Tarti svečiui žodį nemalonų:
— Kavedy, valdove karalystės,
Dar sesuo nebus tavąja žmona!..

nės, kuriems gyvenimas ir būtis nesutelpa riekėje. Iešką, protą, gilūs ir neramūs; kupini ne vien savo, bet ir amžino žemės nerimo. Pagaliau, kas yra konkretu? Ar šitas nelemtas noras viską paliesti ir apčiuo-piti nėra blogio gimdytojas ir tuo pačiu kon-kretybės pervertėjas griuvėsiais? Galime eiti dar giliau. Galime klausiti, kas yra me-nas ir kūryba. Fotokopija? Deja, ji paliečia-ma ir išmatuojama. Ji neatskleidžia žmo-gaus ego. Kūryboj gi visa tai yra įmanoma. Įmanoma grynai dėl to, kad ji yra nepalie-čiama; jos esmė ir prasmė nepaliečiama ir neišmatuojama. Kodėl mes vertiname Čiu-rilijonį nepalyginamai aukščiau negu toki, žmuidzinavičių? Nes kūryba yra daugiau, negu grynai techninis sugebėjimas. Ta prasme, tikrą meno mylėtoją Barono knyga nuoširdžiai pradžiugins.

Gyvenimas bėga ir lygina, o mes ieško-me laimės. Tai yra žmogiška ir natūralu, kaip natūralus yra keleivio norėjimas atlikti ilgą kelionę pirmos klasės vagonu. Nors mes puikiai žinome, kad "tarpe daugelio ne-teisybių žemėje yra viena didelė teisybė — praėjimas". Praėjimas visapusis ir visa-prasmis. Praėjimas dienų, žmogaus ir teismo įstatymų. Kas kartą praeina sąvokos ir keičiasi jų supratimas. Nevisi žmonės lai-ku gimsta ir miršta. Ir nevisi suskuba nu-sipinti sau didvyrio vaimiką. Dažnai yra pa-vėluojama, kaip šioje knygoje pavėluoja Jan Lapinski. Pavėlavęs būti didvyriu, tapo žmogžudžiu. Žmogžudžiu, nors svėrė teisin-gumą ir dėl jo buvo išvestas iš gyvenimo. Jis neapskaidė liekanos, kuri sudarė laiko bėgimą, jam vis tais pačiais svarsčiais sveriant. Jiš pavėluoja. Laikas pralenkė. Tik mes beskaitydami pagalvojame "kažin?" Gal teisingumas pavėluoja?

Tai tik keletas pavyzdžių. Keletas iš visos 238 puslapių knygos "Žvaigždės ir vėjai". Manau, kad šias eilutes skaitančiam, bus aiškus mano įžangos tikslas ir citatos, nes jos liečia dvidešimto amžiaus žmogų, kurį įvairiose situacijose vaizduoja Baronas. Ir vis dėlto su džiaugsmu mes galime konsta-tuoti autoriaus tikėjimą žmogumi, kuris yra mėgstamas degraduoti iki gyvulio. Mes galime tarti, jog šios knygos žmonės suge-bėtų gyvenimą paaukoti teisingumui. Kele-tas jų paaukojo. Gal vien todėl, kad jie savo psichika yra neramūs ir iešką. Todėl, kad jie yra pilni žmonės, nors laikas kai kuriuos jų žmoniškumo bruožus įdėgino šalta ug-nimi. Anksčiau buvau suminėjęs, kad šios knygos personažai — perdėm gyvi. Taip, nes jie nėra šachmatų lentoj stumdomos figūros arba sukurti pagal iš anksto numa-tytą schemą. Jie nevelkia, bet jie gyvena kiekvienam žodyje ir sakinyje, jie tiesia rankas duonai ir gyvenimui.

Ižestas, lyg liūtas, ans įniršta,
Veidas net piktai raudonai nusidažo,
Spragilais — ne žodžiais ima kirsti:
— O kodėl? Garbės ar turto mano maža?

— Painūs vingiai veda mus į laimės rūmą.
Ir ne turtai, ne garbė čionai svarbiausia...
Draugiškai ramiai prabyla vėl Skaidrūnas.
Piktas, lūpa kimsdamas, anas jo klausos.

— Bet, žmogau, — staiga vėl ginčytis mē-gina,
Aukso viską perkame šiam pasauli!
Aš iškaldinčiau jai menę deimantinę...
— Visą perkam, tik, deja, ne širdį, meilę...

Pinigų seikėjami vien žemiški dalykai —
Duona ar drabužis, ar namų pastogė.
Bet prašau, karžygi, ant manęs nepykti —
Nenorėki pinigų nupirkti žmogų...

Iš mažens mūsų tėvai jau mus taip mokė,
Kad žmogus brangus tikrai širdim ir siela,
Tad ir mano sesei šiandien laisvę duoki,
Lai širdis jai parenka jaunuoji mielą...

Gal dabargi, Viligaile, patikėsi,
Kad tu mano mylimiausia iš visų!
Jaunikaitis ir valdovas aš esu,
Bet ir garbė ir galybė štai padėsiu
Tau po kojų...

Ir kaip angelą nuo dangiškų parojų
Vis tave globosiu ir mylėsiu,
Visa visa, ko tik tu ilgėsi,
Ko tik geisi ar svajosi sapnuose —
Visa rasi mano pilyse!

BEZDŽIONIŲ TILTAS

Hugh Loftingo pasaka

Rašytojo Hugh Loftingo knygoje "The Story of Dr. Dolittle" yra nepaprastai gra-ži istorija apie bezdžionių tiltą. Aprašoma, kaip Dr. Dolittle išvažiavo į Afriką bezdžionių gydyti. Afrikoje — geradaris dak-taras pateko į džolidžinkių teritoriją ir bu-vo uždarytas į kalėjimą.

Daktarui vis dėlto pavyko pasprukti iš belangės ir kartu su visais savo žvėrimis pabėgti. Tuojau daktaro gaudyti buvo pa-siūsta džolidžinkių karaliaus policija. Dr. Dolittle pasiekė bezdžionių žemę, bet jis negalėjo persikelti per nepaprastai gilią upę, skyrusią džolidžinkių ir bezdžionių valstybes. Besivejanti policija jau buvo vi-sai netoli. Dr. Dolittle gesė didelį pavojų. Už minutės kitos jis galėjo būti sugau-tas ir padėtas į kalėjimą, o gal ir sušau-dytas.

Bet bezdžionėms atėjo nepaprastai gera mintis. Jos nutarė nutiesti per upę gyvą til-tą. Ilgai nelaukdamas, tuojau stėjo prie darbo. Viena įsikibo į šalia stovintį stiprų medį, kita tą patį padarė antroje upės pu-sėje, o kitos sukiho rankomis ir uodegomis ir padarė tiltą. Ne tik tai Dr. Dolittle, bet ir visi jo žvėrys laimingai persikėlė per

Chicago Lietuvos Literatūros Draugija skelbia antrąjį novelės konkursą. Pirmojo sprendimas buvo pas-kelbtas praėjais metais.

1. Už geriausias noveles Chicago Lietuvos Litera-tūros Draugija skiria tris premijas: I — \$100.00, II — \$50.00, III — \$25.00.

2. Atsiųstasias noveles vertins šie teisėjai: prof. Mykolas Biržiška, poetas Antanas Rūkas, Dr. Petras Jonikas, rašytojas Antanas Tulys, mokytojas Domas Velička, mokytojas Matas Kriksčiūnas ir mokytoja So-nė Pipiraitė. Vertintojų komisijai pirmininkaus Sonė Pipiraitė.

3. Premijuotas noveles Chicago Lietuvos Literatū-ros Draugija spausdins metraštyje ir kituose savo lei-diniuose.

4. Konkurso teisingumui patikrinti novelės turi būti pasirašytos slapyvardžiu. Slapyvardis reikia užrašyti ant uždaro voko, kuriam turi būti tikrasis autoriaus vardas ir adresas.

5. Noveles reikia siųsti tokiu adresu: Chicago Lie-tuvių Literatūros Draugija, Antrasis Novelės Konkur-sas, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois, USA.

6. Paskutinė diena novelėms įteikti: 1952 metų ba-landžio 30-oji.

Chicago Lietuvos Literatūros Draugija.

Gryną žodį duodu tau šiandieną —
Būsi mano žemės karalienė,
Mano mylima žmona,
Lig pat ilgo amžiaus galo —
Palydovė didžio kelio
Tu brangiausia ir viena...

Kaista man dabar krūtinėj kraujas,
Kai tave, lyg deivę, pamilau —
Tai gyvenimas liepsnoja naujas...
Mūsų laimei lai pakils vestuvių taurės.
Ir dienas linksmybių versmėmis skalas...

Patikėki, Viligaile,
Mano žodis — lig mirties!
Gaisro liepsnos — mano meilė...
Už veidėlį tavo dailų
Ir už taurę išdidumą —
Tu valdovė mano rūmė,
Mylimoji ir žmona,
Man brangiausia ir viena...

Lig pat žemės nusilenkęs,
Taip maldauja mūs svety,
Karaliūnas prašo rankos —
Negi dar atstumti drįs?

Visas šimtas palydovų
Šalimais sumišę stovi —
Karžygiai kovoms kieti,
Meilūs žodžiai jiems reti...

Ir Skaidrūnas nusiminęs
Tyli, tartum nesižino —
Atsidūsta kupinai...
— Jeigu svečias galingasis
Taip maldauja tavo sesę,
Gal sujaudinta jinai
Ir ištartų žodį drąsų...

upę. Vos jie pasiekė bezdžionių žemę —
karaliaus džolidžinkių ginkluoti vyrai pa-siekė sieną, bet jau buvo per vėlu, Dr. Do-little jau buvo kitoje teritorijoje.

Lietuviškos bezdžionės taip pat pastatė tiltą, tik tai ne daktarui gelbėti, bet ligai įsmugeliuoti. Kaip tas tiltas pastatytas — tuojau pamatysime.

Čukovskis — bolševikų rašytojas

Ponas A. Peldžius ir jo patarėjai norėjo nuslėpti nuo Amerikos lietuvių tą faktą, kad "Daktaro Aiskaudos ir jo žvėrių" au-torius yra sovietų rašytojas. Jie išleido ver-timą, bandydami sudaryti įspūdį, jog tai yra originalus rašytojo darbas. Knygoje jie nepažymėjo, kad tai yra vertimas iš rusų kalbos.

Naujieji leidėjai norėjo nuslėpti šį fak-tą, bet jiems nepavyko. Paskutinė knygos eilutė sako "Vertėjo paaiškinimas", bet nėra vertėjo vardo ir niekur nesimato jokio paaiškinimo. O 18-tame knygos puslapyje yra paveikslas, kuriame rusiškais raidė-mis išspausdinta "vata" ir "bint". Matyt, kad komisijos nariai neapsižiūrėjo; nepa-naikino visų knygos kilmės pėdsakų.

Straiptinis apie Čukovskio plagiatą dar nebuvo baigtas spausdinti, o atsiliepmų į jį buvo žymiai daugiau negu buvo galima tikėtis. Pasirodo, kad šis skandalas yra žy-

miai didesnis, negu pradžioje atrodė.

K. Čukovskis yra Sovietų Sąjungos rašy-tojas. Tai yra 1882 metais gimusio N. J. Korniūko slapyvardis. Dar prieš Pirmąjį Pasaulio karą jis pradėjo rašinėti Kornie-jaus Čukovskio slapyvardžiu. Pagarsėjo ji-sai tikrai bolševikams pagrobus valdžią Rusijoje, kada visiems savarankiškai gal-vojančioms rusų rašytojams buvo sulaužy-tos plunksnos. Pradžioje sulaužytos plunksnos, o vėliau ir kaulai. Kada Rusijoje ga-lėjo rašyti tikrai žiauria bolševikų primet-tą vergiją garbinantieji liaupsintojai, Ču-kovskiui atsidarė durys į sovietų literatū-ros žurnalus ir vaikų laikraščius. Vienas mano draugas pasakoja, kad Čukovskis pa-garsėjo knyga "Vertimo mėnas" ir pasa-kaitėmis vaikams. Kad apie vertimo me-ną ir pasakaftes vaikams jis daug nusima-nė, matyti iš anksčiau spausdinto rašinio apie plagiatą.

Visi valdininkai Rusijoje vogė ir vagia, kodėl Čukovskiui nevogti? Rusai vogė nuo rusų, o Čukovskis apvogė Hugh Loftingą. Čukovskis, plagijuodamas, tikrai pamėg-džio Stalinui tarnaujančius "intelligen-tus", daugiau nieko. Už tai jis turi sovietų rašytojo titulą, už tai jam yra teikiamos visos Stalino batlaizių privilegijos. Demia-nai Biedni, Ehrenburgai, Čukovskiai yra iš-garsinti "aukštosios rusų kultūros" atstovai.

Lietuviškos bezdžionės

Sovietų valdžia leidžia milijonines su-mas rusiško imperializmo propagandai. Žioplams ji kalba apie socializmą, o in-telligentus sužavi pasakomis apie "aukštesnę sovietų kultūrą". Pelus nuo grūdų moka-nčius atskirti rusai neapgauna, bet trumpa-regiai patenka į sovietų tinklą. Pradžioje jie ryžtasi studijuoti tą "aukštesnę kultū-rą", o vėliau ryžtasi ir kitiems ją aiškinti.

Ta aukštesne "kultūra", matyt, buvo su-sižavėjęs ir liberalas V. Oškinis. Dar 1938 metais jis išvertė K. Čukovskio "Daktarą Aiskaudą ir jo žvėris". Ši Čukovskio pla-giatą išleido SAKALAS.

Lietuviai skaitė šį Čukovskio "kūrinį" ir gerėjo jui. Savo vaikams liepė jį skaity-ti. Visi stebėjosi, koks puikus rašytojas yra tas Čukovskis!

Nuo 1938 metų prabėgo daug vandens. Visiems lietuviams teko patirti ant savo sprando tą "aukštesnę kultūrą". Kiekvie-nas jų žino, kad ta "aukštesnė kultūra" reiškia vergiją, kiekvienas tremtinis pasako-ja, kad tos "kultūros" atstovai pirmon ei-lėn grobia ir vagia, ką tikrai gali. Durtu-vaits atnešta "kultūra" tūkstančius priver-tė bėgti iš namų.

Ponas Antanas Peldžius ir jo patarėjai nutarė minėtos "kultūros" deimantėliuką permesi Amerikon. Jie žino, kad Ameri-kos lietuviai minėta "kultūra" nebetiki. Jiems reikalingi faktai, ne mistika. Žino tatau ir p. Peldžius. Jis matė, kad tiesiog-i-niu būdu tikslu nepasieks, todėl nutylėjo apie knygos istoriją. Vietoje lengvai priei-namo Hugh Loftingo darbo, mums siūlo "aukštesnės kultūros" atstovo Čukovskio plagiatą.

Tai tikras bezdžionių tiltas. Tikrai šį kar-tą jis nutiestas ne per siaurą Afrikos upę-lį, bet per Atlantą. Bolševikiška bezdžionė Čukovskis knygą nuplgiavo, liberališka bezdžionė Oškinis knygą išvertė į lietuvių kalbą, o... Peldžius minėta knygą Ameri-koje išspausdino. Šiuo tiltu, aišku,ėjo visa eilė kitų bezdžionių, kurie viltų daiktą per Atlantą nešė ir padėjo išleisti.

Niekas bolševikų propagandai taip nepa-tarnavo, kaip šios lietuviškos bezdžionės. Jei ne Maskvoje leidžiama "Literaturnaja Gazeta", tai Vilniuje leidžiama "Pergalė" galės pasakyti, kad Amerikoje pavogčiomis išleistas garsaus sovietų rašytojo K. Čukov-skio "Daktaras Aiskauda"; kad Vakarų Pa-saulis toks supuęs, jog gali maitintis tik-tai vogta sovietų kultūra; kad rusų rašyto-jai yra patys gabiausieji ir t.t. Reikia įro-dymų? Labai prašome: vienintelė Ameri-kos lietuvių vaikų literatūros leidykla iš-leido ne lietuviu rašytojo darbą, ne užsie-niečio vertimą, ne Hugh Loftingo pasakas, bet sovietų rašytojo K. Čukovskio "genia-lųjį kūrinį".

Dr. Dolittle, pasiekęs Afriką, bezdžiones išgydė. Bet kas išgydys lietuviškas bezdžio-nes, kurios yra pasimojusios įpiršti lietu-viams "geriausio iš geriausiųjų" raudono-jo rašytojo plagiatą?

M. Gudelis

LAIMINGOS KALĖDOS

(Feljetonas)

Gyvenant po senutės Europos stogu, dažnai mane kankindavo beprotiškas pašaukimo drągys tapti labai garsiu žmogumi. Bet kai 2-me Pasauliniame kare tik per plauką turėjau laimės neišlįsti per krematorijaus kamina į aną nežinomą pasaulį, kai giltinės piršlybų išvenęs ir su ja nesusedraugavęs turėjau progos pamatyti dar karštus karo dūmus graužiant akis jo kurikams, politikos karjeros visai atsikračiau, padarydamas išvadą, jog bent kokiu diplomatu būti yra didelis pavojus gyvybei arba, kitaip sakant, gali be laiko, negarbingai, išsikrausyti iš gyvųjų tarpo. Be to, iš pat prigimties kiekvienas politikuojantis turi turėti dar aukščiausius gabumus melagystėje: meluoti ir nerauti, o aš kaip tik paskutinio privalumo ir neturėjau.

Vis dėlto būdamas neramaus ir juodai audringo būdo, pasukau meno kryptimi ir staiga pradėjau garsėti, kaip geriausias moterų portretistas. Bet, matyt, nepataikiau patekti į savo tikrą profesiją, todėl nelaimė užgrūvo su didžiausiu triukšmu pačiame talento įkarštyje. Mat, kartą Balsako amžiusu pozuotoja nukeliau 20 metų į priekį visame jos išdidume ir menkystėje, turėdamas galvoje jai pademonstruoti visapusiškus savo gabumus: kaip menininkas ir kaip burtininkas. Skaitytojai, jūs patys spreskite kodėl man taip pavyko? Po to mano pasekmės buvo iki žiaūros... Su drebančiais pakinkiais aš turėjau stoti prieš rūstų teisėjo veidą dėl moters grožio paniekinimo ir t. t. Laimė, kad šis pusę dienos knisosi teisingumo išmintį knygoje, bet tinkamiausio paragrafo, pagal kurį jis galėtų mane sudrąpalinti ir paversti į DDT milte, nerado ir, įmiršęs, išprašė mane pro duris, pareikšdamas, kad daugiau gerbiau moterišką sutvėrimą, nes jos ir taip greičiausiai už visus kitus gyvius pavirsta į nereikalingą senieną... Vėliau tik sužinojau ir supratau, kad buvau pataikęs ant to paties teisėjo žmonos... Džiaugiasi ir plojaus delnais, kad taip ne-

kad taip gerai dar man užsibai-gė... Ši asaba galėjo, o-o-o, kaip mane pamokyti!.. Neduok Dieve, to menininko amato! Daugiau nę galvot nenoriu...

Po šio nepasisekimo baisiai susikrimtau, numečiau net 10 svarų gyvo svorio ir jau buvau benuleidžias rankas arba kitaip visiškai pasiduoti gyvenimo vatai... Koks pagaliau skirtumas: aš galiu gyventi nors kaip valkata, bet smegenų mišrainėje galiu save laikyti visų mokslų genijumi, arba kad ir menamai Sacharos karaliumi... Mano karlystės jokios revoliucijos nepavers!.. Viešpatauju ir tiek... Na, ar neteisybė? Beto, niekas manęs nekeiks ir milijonai žmonių, mirę ar gyvi, manyje neieskos atsikėrimo ar atpirkimo ožio...

Bet kur tau! Žmogus ne akmuo ir ilgai vietoje nenustovėsi ir ką nors gražaus pamatęs, neužsimerski. Taip ir vėl vos nepasinešiau iki ausų naujoje nelaimėje. Nors didesnio sukrėtimo neteko pergyventi, bet sieloje paliko nemažą rūdžių... Pasakosiu, bet dovanokit, nes taip negalėsiu aištingai ir vaizdžiai, kaip viskas įvyko.

Kartą visai atsitiktinai išmaišiau į dviejų įsimylėjusių pasaulį. Be to, jie buvo pažįstami man, kaip mano nuodėminę prištai. Todėl aš gana gerai sugebėjau ir piršliu pabūti ir jauniki suvaidinti. Tuo laiku man šovė į galvą puiki mintis parašyti meilės romaną iš jų gyvenimo. Jau iš pat pradžių susivokiau, kad gabumų turiu, nes pradėtas darbas bėgo į priekį. Gaila, kad vos įpusėjus arba aprašant jų pirmą pasibuvimą, staiga jų meilė sudužo kaip paprasčiausias stiklo puodėlas, o mano romanas ir po šiai dienai liko nebaigtas... Nėra herojų...

Po šio įvykio aš nutariau, kad meilė, tai lyg seilė — nurijai ir po visko... Galima ir iš naujo pradėti, bet tik jau su nauju ir šviežiu gyvasčiu... Drištu prisipažinti, kad vis dėlto ši nevykusi romantikos katastrofa man giliai įsmigo į širdį. Pradedant senieną... Vėliau tik sužinojau ir supratau, kad buvau pataikęs ant to paties teisėjo žmonos... Džiaugiasi ir plojaus delnais, kad taip ne-

atsitiktų... Geriau likti ištikimam savo pašaukimui iki grąbo lentos... Vyriskiai!.. Visiems aš nuosirdžiai patariu savo prieteliams, kurie jau spėjo pereiti ar peršokti į priešų eiles už pinigų ar už kitokias žemiškas gėrybes... Geriau nemylėkite artimo, bet daugiau save...

Nors ir nepasisekė parašyti romano, tapti rašytoju, bet šį kartą nepraradau galvos ir kvailos vilties, tikėdamasis vis kada nors prasilaužti į pirmąsias vietas... Po įvairių svarstymų ir apgalvojimų nutariau kuo greičiausiai aplėisti man nepalankią Europą ir rasti pastogę paslaptingoje dolerių šaly — Amerikoje. Mat, vakar, iš savo dėdės Pilypo, gyvenančio Chicagoje, gavau plaukštą laikraščio ir labai patraukliai viliojantį laišką, iš kurio išskaičiau ir vėliniskai susižavėjau ne tik iki paskutinio kūlnies kauliuko, jog Amerikoje paprasčiausi žmonės greitai tampa turtuoliais, milijonieriais arba būna išrenkami net prezidentais. Be to, kiekvienas žmogus turi vilčių pakilti ir šviesti Hollywoodo žvaigžde. Na, o tada jį mato viso pasaulio gyvos akutės bei akys. Kokia didelė laimė pakilti nuo žemės už debesų... Baisiai susijaudinau perskaitęs dėdės laišką, o ypatingai paskutinieji laiško žodžiai tiesiog perdūrė mano širdį, kaip adata. Rašo: "Stasvy, jei nori gyventi žemėje kaip rojuje, važiuok greičiau pas mane, o aš tau padėsiu, tave globosiu, mylėsiu kaip savo vaiką. Tau yra proga gauti pinigų moterį. Amžius nesvarbu. Spausk tiesiai į Chicago ir pranešk, kada išplauksi. Laukiu ir bučiuoju Pilipus."

Kitą dieną su didžiausiu temperatūros pakilimu iš susijaudinimo, nes, mat, visą naktį sapnavau dėdės laišką arba jį patį, kuris mane iš džiaugsmo bučiavo ir spaudė prie savęs iki aš pabudavau iš gilaus miego, at-

Kazanauskas grįžo iš konferencijos

John J. Kazanauskas, Mutual Federal Savings & Loan Association pirmininkas, neseniai grįžo iš Miami Beach, Fla., mieste vykusio taupymo ir skolinimo bendrovių atstovų suvažiavimo.

Aiškėja, kad saulėtoje Floridoje vyko nepaprastai svarbi ir įdomi finansų reikalus tvarkančių žmonių konferencija. Iš viso krašto buvo suvažinę net

sidūriau Amerikos konsulate. Jau pačioje pradžioje, emigracijos valdininkams prisistatęs, pareiškiau, kad su visu kūnu noriu važiuoti į laimės šalį — Ameriką. Esu ištikimas jūsų valdžiai ir apie tai gali paliudyti ir mano geras dėdė Pilypas, gyvenantis 30 metų Chicagoje.

Po tokio mano nuosirdaus prisipažinimo, emigracijos galvos tik trukčiojo pečiais, burnoje kažką amžinai kramtydami. Pagaliau pajudėjo iš savo vietų, išrašė visus popierius mano gerovei ir, išleisdami pro duris, palinkėjo net geriausios sėkmės...

(Tęsinys iš 3-čio psl.)

2066 taupymo ir skolinimo bendrovių atstovai. Konferencija tęsėsi 5 dienas. Posėdžiai prasidėdavo 9 val. ryto ir užtrukdavo iki 10 val. vakaro.

Buvo bendrus finansų ir taupymo reikalus liečiančių pasikaltų, bet buvo studijuojamos ir specialios problemos. Buvo sudarytos atskiros komisijos, kurios svarstė siaurus, grynai profesinius reikalus.

Konferencijos metu paaikškėjo, kad tapymo ir skolinimo bendrovės šiais metais davė 74% visų paskolų namams statyti. Šios nedidelės bendrovės išskolino krašto gyventojams daugiau pinigų negu didieji bankai.

Iš statistikos duomenų ir specialistų apskaičiavimų matyti, kad ateinančiais metais jokios depresijos krašte nebus. Pramonė ir prekyba eina tvarkingai ir gerai.

Paaikškėjo, kad 52% krašto gyventojų turi savo namus. Taupymo ir skolinimo bendrovių vadovai norėtų, kad 75% krašto gyventojų įsigytų nejudomą turtą. Tatai turėtų būti panašių bendrovių siekimas. Atstovai turi pagrindo manyti, kad didesnis savininkų skaičius žymiai sumažintų komunizmo pavojų.

Ponas Kazanauskas konferencijoje praleido visas penkias dienas. Tatai šiek tiek išvargino, bet buvo naudinga. Buvo priminti panašių bendrovių tvarkytojams jau ir žinomi reikalai, bet ir tatai buvo naudinga.

Ponui Kazanauskui atrodo, kad panašios konferencijos turėtų būti ruošiamos ir ateityje, ir kad jose turėtų dalyvauti žymiai didesnis bendrovių atstovų skaičius.

P. Kazanauskas pasekmingai vadovauja Mutual Federal Savings & Loan Asociacijai, įsteigta 1905 metais ir šiandien jau išaugusi į daugiau negu 4½ milijonų dolerių bendrovę.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ visiems draugams ir kostumeriams linki

PAUL ATKOČIŪNAS-ATKINSON
LADIES CUSTOM TAILOR

5925 W. Division St. Tel. Columbus 1-6990

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Kostumeriams ir Draugams Linki

LOVICK'S FLORIST
Siunčia gėles telegrafu

3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Draugams ir Kostumeriams Linki

ROSELAND RADIO LABORATORY

F. ŠATKAUSKAS, Sav.

TELEVISION

RADIO SALES AND SERVICE
Public Address System Rented

Tel. Pullman 5-9495, 10814 S. Michigan Ave.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ visiems draugams ir kostumeriams linki

ALEXANDRA IR VIRGINIA PHILLIPS
TAVERN

Degtinė, vynas, alus ir malonus patarnavimas visiems

4103 So. Ashland Ave. Tel. Virginia 7-9048

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Kostumeriams ir Draugams Linki

FRIENDLY TAVERN

POVILAS ir STELLA VAIVADAI, Sav.

Degtinė, vynas, alus ir malonus patarnavimas visiems.

1939 So. Halsted St. Tel. SEcley 3-7399

WELCOME URBAN'S TAVERN

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų visiems kostumeriams ir draugams linki

URBAN'S TAVERN

JOSEPH URBONAS sav.

GOOD BEER, WINES AND LIQUORS.

Edelweiss The Best Beer Made

4548 So. Wentworth Ave. Tel. Livingston 8-3838
CHICAGO, ILL.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Kostumeriams ir Draugams Linki

JULIUS, SOPHIE & FRANK PHILLIPS
GROCERY and MEAT MARKET

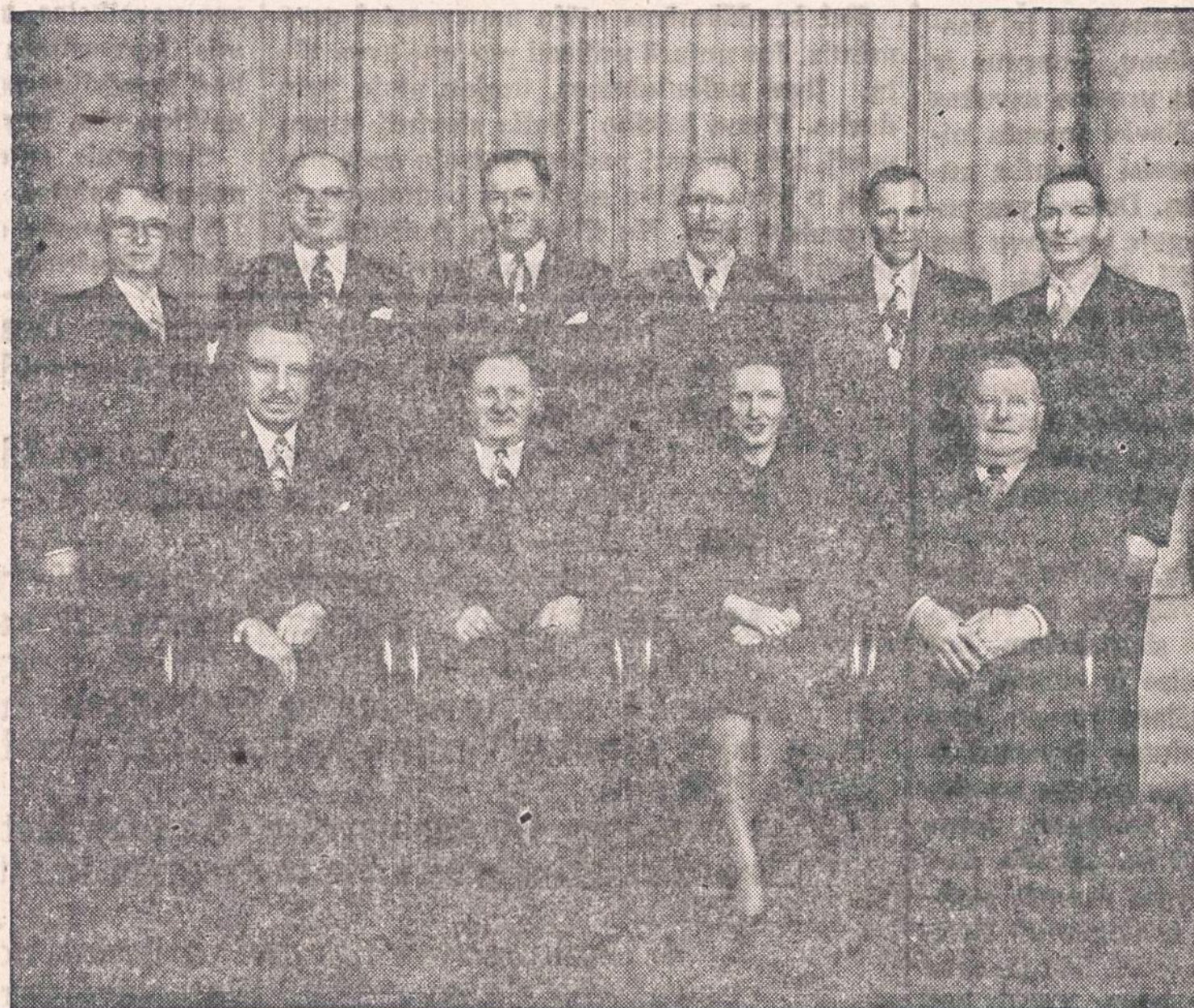
4001 S. Campbell Ave. Tel. LAfayette 3-9056

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime Draugams ir Visiems Lietuviams

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2202 WEST CERMAK ROAD

VIRGINIA 7-7747

Pirmoj eilėj iš kairės į dešinę: JOHN J. KAZANAUSKAS, President, JOHN ZELIS, Vice-President, STEPHANIE KAZANAUSKAS, Secretary-Treasurer, JOSEPH MISEVICH, Asst. Sec'y Treas. Antrojo eilėj iš kairės į dešinę: WILLIAM DUOBA, ANTHONY VILKAS, ANTHONY L. LAPINSKAS, Attorney, PETER KRAUJALIS, PETER KAZANAUSKAS, JOSEPH W. KILIKE-VICE.

"PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS"

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Kostumeriams ir Draugams Linki

JOSEPHINE'S TAVERN

JOSEPHINE PILKIS, Savininkė

6601 So. Western Ave. Tel. REpublic 7-9824

LAIMINGOS KALĖDOS

(Tas 2 pusl.)

Po savaitės aš jau sėdėjau laivo priekio žemiausioje kaju-
tėje. Kai kartą aš buvau mė-
tomas kaip obuolys krepšyje,
jūrininkai per prievartą norėjo
mane išgabenti ant dēnio, bet
nedasileidau, nes geriau mirti
ir nepasiduoti, bet ant dēnio
neiti... Nežinau kodėl, bet bai-
siai manęs netraukė... Visokių
mat, jūrininkų yra, todėl galėjo
rykliams sušerti...

New Yorke išlipti drįsau ta-
da, kai per kajutės laigą pama-
čiau, kad laivas stovi uoste ir
man pavojaus nėra... Išvydęs
mieste pasaulio mandrybę, vos
nenumiriau iš baimės. Žmonės
tiesiog gyvena debesyse... O
aukštis tų pilių!.. Baisu darosi
ir dabar pagalvojus... Šiurpas,
atsimenu, tik nukratė kelis kar-
tus, o širdyje ir lūpose garsiai
galvojau, kad tik mano dėdė Pi-
lypas negyventų taip aukštai.
Geriau kur rūsyje ar truputį
aukščiau, bet tik arčiau žemės...

Kai atvykau Chicagon, dėdė
Pilypas mane sutiko ir priėmė
kaip kokią generolą su įvairiais
medaliais apsikabinėjusį. Neti-

kėsitė, bet mes abu susitike
verkėme kaip vaikai. O tos aša-
ros taip krito, kaip ledai, kaip
maži gabalėliai, kruopos... Dė-
dė valšino įvairiais valgiais, ko-
kių aš nebuvau valgęs nei ma-
tės. Degtinę gėrėme maišyda-
mi, tai su alumi, tai su kitu kaž-
— koku bespalviu skystimu.
Skanu buvo... Ir aš dėdei at-
vėriau savo širdies duris, išsi-
pasakodamas įvairiausias pas-
laptis bei troškimą tapti dide-
liu žmogumi... Dėdė suprato
mane ir abu dar labiau susi-
graudinome... Pagaliau jis pra-
sitarė, kad jis manęs neapvil-
sigs, nes gyvenas gana turtin-
gai, ir nė vieno karto dar ne-
bandęs apsigyventi... Tai, mat,
kaip... Netrukus dėdė iš kito
kambario atnešė banko knygu-
tę, kurioje mano vardu buvo
prašyta 10,000 dolerių. Dėdė,
įteikdamas, net nemirkčiojo, o
rankos visai nedrebėjo. Aš su-
pratau, kad tai tikrai puikus
žmogus, nepavydi, negaili... Jis
pareiškė, kad tie pinigai, tai
mano gyvenimo pradžia ir jį
man jam nereikės sugrąžinti.
Be to, jis ištiesė prieš mane di-
delį popieriaus lakštą, ant ku-
rio auksinėmis raidėmis para-
šyta, jog jis man užrašas savo
namus "Home of funeral" ir
skiriamas šių namų prezidentu.

Bert K. Naster iš Hollywood
(Fla.) buvo pašauktas specialaus
kongreso komiteto pasiūlyti
del tariamo pasimėjimo išgauti iš
Chicagos advokato Abraham Tei-
lbaum \$500,000.

Šių namų biznis esąs labai pel-
ningas. Girdi, būsi prezidentas
ant visų mirusiųjų...

Tai labai puikus dalykas...
Jokių kivirčių su interesantais
neturėsiu, jie visi bus tylūs, su-
sikaupę... Svarbu, kad kiekvie-
nas turėtų savo gyvybę apsi-
draudęs bent po 1,000 ar dau-
giau.

Kai dėdė baigė kalbėti, aš ne-
pajutau, kaip mano burna iš nu-
stebimo atsivėrė, o akys pasto-
ro ir atsimušė nejudėdamos į
jo akis, kurios plūduriavo pas-
skendusios susijaudinimo ašaro-
se. Pagaliau staiga atsipeikė-
jau ir, susivokęs kas čia įvyko,
nusišypsojau. Tuo laiku krau-
jas gyslose virė ir daužėsi, kaip
vulkano karšta lava. Galvoje
jau mano mintys šokinėjo, tai
ant 10,000 dolerių, tai ant tų
namų, tai ant prezidento titulo...

Dar man gerai neatsipeikėjus,
pajutau, kad esu perpiltas lyg
šaltu vandeniu. Nedrąsiai at-
plėšęs blakstienas, prieš save iš-
vydau besišypsančią dėdę Pilypą,
kuris mane maloniai pasveikino
Kalėdų proga, rankoje laikyda-
mas didelį paketą dovanų...

St. Petersburg, Fla.

West Coast Lietuvių Piliėčių
Klubo susirinkimas

West Coast Lietuvių Piliėčių
Klubo metinis susirinkimas įvy-
ko gruodžio 13 d. pas ponus Pa-
pell, kurie yra įsikūrę (ten jie
ir biznį laiko) netoli Tampa. Į
susirinkimą suvažiavo gerokas
būrelis lietuvių. Pirmininkas J.
Maskoliūnas atidarė susirinki-
mą ir pakvietė raštininką per-
skaityti protokolą iš pereinio su-
sirinkimo.

Po protokolo perskaitymo ir
jo priėmimo pirm. Maskoliūnas
pasiūlė, kad klubas pirktų val-
džios boną už \$75. Bono pirki-
mas paliktas svarstyti kitam
kartui.

P-as Papell pasiūlė, kad klū-
bas pasveikintų Kalėdų švenčių
proga Chicagos dienraščius, bū-
tent Naujienas ir Draugą. Nariai
vienbalsiai pasiūlymą pri-
ėmė.

Susirinkimas nutarė gruodžio
5 d. pp. Papell patalpose suruo-
ti kalakutienos pietus.

Renkama buvo nauja valdyba
kitiems metams. Aklamacijos
būdu buvo išrinkta visa senoji
valdyba, išėjus išdininką. Po-
nas šeštokas atsisakė toliau ei-
ti išdininko pareigas, tad jo vie-
ton buvo išrinktas Tupikaitis.

Susirinkimui besibaigiant, pa-
sirodė naujų svečių. Tai buvo

pp. Staupai iš Clevelando. Jie
atvyko į St. Petersburg medaus
mėnesį praleisti. Sustojo pas pp.
Grėblikus. Svečiai prisirašė ir
prie klubo. Būtų labai malonu,
kad jie taptų nuolatiniais šio
Floridos kampelio gyventojais.
Tai linksmo būdo žmonės ir geri
dainininkai. Kai susirinkimas
pasibaigė, jie tams gražiai pa-
linksmino savo smagiomis dai-
nomis.

Pasirodė dar du svečiai iš
Chicagos, būtent p-ia Kenderie-
nė ir Povilas Šlapelis. Jie taipgi
įstojo į klubą. Žinoma, mes pa-
geidautume, kad visi klubiečiai
ir pasiūlytų vietoje gyventi.

Apskritai reikia pasakyti, jog
susirinkimas praėjo itin sklan-
džiai. Tačiau vis dėlto noriu vie-
ną pastabą padaryti: man atro-
dė labai keista, kad susirinki-
mas buvo vedamas anglų kalba.
Ir tai buvo daroma todėl, kad
susirinkime dalyvavo du ameri-
kiečiai, kurie lietuvių kalbos ne-
moka.

Tai tikrai nėra pateisinimas.
Jei mes turime lietuvių klubą,
tai susirinkimai turi būti lietu-
vių kalba vedami. Juokinga, ka-
da bandoma dviem pataikauti:
nejaugi jie daugiau reiškia, ne-
gu visi kiti nariai? —Ap-na

NAUJIENAS skaito visų srovų
ir įsitikinimų darbininkai, biz-
nieriai, profesionalai, dvasininkai
ir mokslininkai, nes tikrai šis
dienraštis skelbia teisingiausias
ir tiksliausias žinias.

Van Zant and Willman

NATIONALLY KNOWN MEN'S WEAR

6222 SO. HALSTED STREET

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Visiems Draugams ir Kostumeriams Linki

JULIUS KUZAS

WHOLESALE MEAT DISTRIBUTOR
6840 S. Artesian Ave. Walbrook 5-8744

Iš širdies sveikinu savo mieluosius pirkėjus su šventomis
Kalėdomis ir Naujaisiais Metais. Daug laimės visiems
lietuviams 1952 metais

J. BRAZIS

LIETUVISKA MESOS IR KITŲ VALGOMŲ DAIKTŲ
KRAUTUVĖ

• GERIAUSIOS RŪSIOS PRODUKTAI •

1725 South Second St. Philadelphia 48, Pa.
PHONE: HOWARD 8-2214

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Visiems Kostumeriams ir Draugams Linki

GEORGE WESDZUNAS TAVERN

Degtinė, vynas, alus ir malonus patarnavimas visiems.

2855 W. 38th St. Tel. LAfayette 3-5336

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

A. R. JUNIEVICZ & SON

LAIKRODŽIŲ TAISYMO ĮSTAIGA

ir brangenbių parduotuvė, įsteigta 1907 metais

3317 So. Halsted St. Tel. Yards 7-6266

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ
linki

ANTON LUTKUS

1421 So. 49th Ct.

Cicero, Ill.

PROGRESS FURNITURE KOMPANIJOS

Direktoriai ir Visa Darbuotojų Organizacija Sveikina

SU KALĖDŲ ŠVENTĖM

Esančius ir Būsimus Remėjus ir Visus Lietuvius

J. A. KRUKAS

J. KALEDINSKAS

S. J. KRUKAS

D. SEMAITIS

Mrs. C. Bach (Bakšienė), Mrs. E.
Stulgaitis, Mrs. J. Šemaitis, Mrs. A.
Butkewicz, Mrs. L. Nasakaitis, Miss
A. Raulinaitis, J. Miškus, J. Rowatas,
J. Mockus, S. Nasakaitis, J. Puras,
V. Dziankauskas, J. Akelis, J. Tamo-
ševičius.

AL. NECKROSH

3224 SO. HALSTED ST.

Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE.

Tel. LAfayette 3-3171

CHICAGO, ILLINOIS

White Eagle Savings & Loan Association

1750 West 48th Street

YArds 7-0410

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Visiems Draugams ir Kostumeriams Linki

NORMAL TAVERN

PETRAS ir JULIA SAČAUSKAI, sav.

Degtinė, vynas, alus, senviečiai, chile
ir malonus patarnavimas visiems

500 W. Pershing Road

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Visiems Draugams ir Kostumeriams Linki

ADELE'S TAVERN

ADELE ir DUKTERYS GEDEMINAS, sav.

Degtinė, vynas, alus ir malonus patarnavimas visiems.

3336 So. Lituanica Avenue

Telef.: VIrginia 7-8714

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Visiems Draugams ir Kostumeriams Linki

LIBERTY RESTAURANT

Mr. ir Mrs. J. PILKIS, sav.

4915 West 14th St.

CICERO 50, ILLINOIS

Tel. OLYmpic 2-2029

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Linkime Visiems Lietuviams

PAULINA RUSSIAN-TURKISH BATHS

CHAS. LAURINAVICIUS IR SŪNUS, sav.

1657 West 45th St.

Tel. VIrginia 7-9493

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Linkiu Visiems Lietuviams

**URBA
GĖLININKAS**

4180 Archer Ave.

Tel. LAFayette 3-5800

Linksmų Švenčių Kalėdų ir Naujų Metų

Didžiausia ir moderniškiausia hardware krautuvė
Melrose Park, Ill., kuri patenkinančiai aptarnauja
savo kostumerius jau per 29 metus.

A. ANDREWS HARDWARE

135 Broadway, Melrose Park, Ill.

A. Andrews, Savininkas

Phone: Melrose Park 745

**LINKSMŲ KALĖDŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ**
Visiems Kostumeriams ir Draugams Linki

GOLD COAST INN

JOE ir PRUDENCIJA RACHUNAI

Degtinė, vynas, alus ir malonus patarnavimas visiems

2656 West 69th St.

Tel.: REpublic 7-6785

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Visiems Lietuviams Linki

BRUNO SHUKIS ir ŠEIMA

General Contractors

7123 So. Maplewood Ave.

REpublic 7-8283

**LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ**
Visiems Savo Draugams ir Rėmėjams

BEVERLY HILLS FLORAL CO.

6901 1/2 So. Wentworth Ave.

Phone: STEWART 3-2454

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Visiems Draugams ir Kostumeriams Linki

WALTER'S TAVERN

WALTER ir PETRONELE PANKAUSKAI, sav.
Degtinė, vynas, alus ir malonus patarnavimas visiems.

549 West 18th Street

Telef.: SEeley 3-9826

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Waterbury, Conn.

Vietos lietuvių gyvenimas. —
Jų organizacijos. — Lietuviai
profesionalai ir politikieriai. —
Kitos įvairenybės.

Waterbury viso gyventojų tu-
ri 104.242, kurių tarpe per dvy-
lika tūkstančių lietuvių.

Kadangi čia iš seno veikia
stambi vario pramonė ir kitos
įvairios dirbtuvės, tai lietuvių
čia gyvenama jau iš senesnių
laikų. Iš anų senesnių laikų
veikėjų tebėra St. Senkus, Ta-
railla ir kiti. Jie daug ką galėtų
papasakoti, kaip anais metais
čia kūrėsi lietuviai, ką jie veikė
ir ko atsiekė.

Seniau čia knibždėte knibždė-
jo įvairios lietuvių organizaci-
jos. Visos jos buvo ne tiek gau-
singos savo nariais, kiek pasižy-
mėjo savo veržlumu dirbti. Il-
gainiui kitos jų pradėjo tirpti,
nykti. Kas jų norėjo gyvomis
išlikti, tos susimetė į artimes-
nes organizacijas išiliedamos į
jas savo nariais ir turimu turtu.
Dabar Waterbury yra užsilikusi
lietuvių parapija su savo įvai-
riomis pašalpinėmis draugijė-
lėmis. Jos nėra tiek gausingos
savo nariais, bet margos savo
pavadinimais ir veikimo paskir-
timi. Taip pat veikia viena lie-
tuvių mokykla, kurioje mokyto-
jauja lietuvaits vienuolės. Lie-
tuvybės mokslo reikalai čia tiek
pat užima vietos, kiek ir kitur
panašiose prie R. katalikų vei-
kiančios lietuvių parapijų mo-
kyklose.

Kaip ir daug kur, taip ir Wa-
terbury veikia du lietuvių klu-
bai. Vienas jų vadinasi lietu-
vių piliečių politikos klubas, o
antras — lietuvių nepriklauso-
mas politikos klubas. Į šiuodu
klubu vyriausiai susimetė se-
niau čia veikusios ir nykti pra-
dėjusios lietuvių draugijos. Tiek
vienas, tiek kitas klubas turi
po aštuonis šimtus, su viršum
narių ir per metus padarė dau-
giau kaip po penkiasdešimt

tūkstančių dolerių apyvartos.
Abudu klubai veikia grindžia
savo narių pašalpa susirgimo
atvejais, nors kultūros reikalai
jiems taip pat nėra svetimi.
Pirmame čia išvardytame klube
narių tarpe yra keliolika gero-
kai paraudusių, bojančių Mask-
vos, bet ne savo tautiečių reika-
lų. Klube dabar jų įtaka smu-
ko, ką parodė neseniai čia buvę
klubo valdybos rinkimai. Jo pir-
mininku išrinktas senas veikė-
jas ir seniau to klubo pirminin-
ku buvęs R. Matas.

Kaip ir visur kitur, taip ir
čia vietos lietuvių tarpe yra so-
cialdemokratų, sandariečių, tau-
tininkų ir politikuojančių katali-
kų. Ne visi jie vienodai orga-
nizuoti vieni jų formalių orga-
nizacijų kaip tokių neturi.
Tenkinasi jie kartkartėmis su-
siėjimais su savo bendramin-
čiais. Šiaip visi vietos lietuviai
gražiai savo tarpe sugyvena ir
savo bendrą veikimą vainikuo-
ja tokiomis organizacijomis
kaip ALT ir BALFo vietos sky-
riai. Čia visi sutelpa ir darniai
bendradarbiauja. Štai ALT pa-
gal aukų surinkimo JAV visų
lietuvių naujokynų tarpe užima
trečią vietą, nes pradedant pe-
reitų metų lapkričio mėnesiu ir
baigiant šių metų spalio mėne-
siu, Waterburio lietuviai surin-
ko 2.436 dolerius. Tuo negali
pasigirti tokios gausingai apgy-
ventos lietuvių gyvenamos vie-
tovės kaip New Yorkas, Brook-
lynas, Bostonas ir t. t. Taip pat
BALFo skyrius gerai veikia.
Tarp daugelio kitų vietos ALT
ir BALFo veikėjų yra šie: Alek-
sis, Devenienė, Sapranienė, Tre-
čiokas ir kiti. Be to, iš seno
čia veikia Tėvynės Mylėtojų
Draugijos skyrius, kurio veiki-
mu daugiausia rūpinasi Dzim-
das, Koncė, Bogužas ir kiti.

Waterbury sėkmingai dar-
buojasi penki lietuviai gydyto-
jai: Bulevičius, M. J. Colney,
Devenis, Šiupis ir dar vienas iš
paraudusių. Tarp kito M. J.
Colney yra valstybės gydytoju

egzaminų komisijos narys. Tai
bene bus vienintelis visose JAV
lietuvis gydytojas tokiose aukš-
tose pareigose. M. J. Colney
gydytojo mokslus yra studija-
vęs Hartfordo universitete ir
vėliau du metus dar tobulinosi
Chicagos vienoje aukštųjų mo-
kyklų. Jis savo specialybe yra
natureopatas. Waterbury jau
daug metų, kaip gydytojo prak-
tika verčiasi. Be gydytojo prak-
tikos M. J. Colney yra judrus
vietos lietuvių visuomenės na-
rys. Jo pastangomis čia gyvuo-
ja radijo valandėlė lietuvių kal-
ba; jo rūpesčiu beveik pusantro
šimto tremtinių galėjo į JAV
atvykti. Vieną jų studentą Ku-
bilyį Dr. M. J. Colney savo lė-
šomis leidžia į mokslus. Jis
Chicagoj studijuoja mediciną.

Waterbury yra du lietuviai
dantų gydytojai, keturi advoka-
tai: Balandis, Bronskis, Petri-
kas ir Ališauskas. Miesto pro-
kuroru yra lietuvis tiesininkas
Matusevičius. Policijos dedek-
tyvų viršininku yra lietuvis
Bendleris. Srities šerifu yra
lietuvis A. Povilaitis. Du lietu-
viai aldermanai: Cerniauskas ir
Janušauskas. Miesto asesorium
yra lietuvis J. Jonušaitis. Pre-
kybos laivyno valstybės inspek-
cijos viršininku yra inžinierius
mechanikas Klimas. Be to, sep-
tyni lietuviai tarnauja vietos po-
licijoje keturi gaisrininkų ko-
mandoje ir kiti mažesnėse pa-
reigose dirba miesto savivaldy-
bės įstaigose. Miesto valdybos
sektore yra lietuvaits Vasi-
liauskaitė, o miesto meras yra
vedęs lietuvaits. Čia išvardyti
miesto savivaldybėje dirbą lie-
tuviai yra gimę JAV, kalba lie-
tuviškai ir jiems nėra svetimas
lietuvių visuomenės gyvenimas.
Tai retas JAV lietuvių naujo-
kynas, turįs vietos bendramė
gyvenime tokią didelę įtaką.
Waterburio lietuviai savo pa-
siektais laimėjimais tiek savųjų
tarpe, tiek bendrame miesto gy-
venime tikrai gali didžiuotis.

—Koresp.

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA SAVO
KLIENTUS SVEIKINA

CUSTOME MADE

Gintaras

**E. & A. VAMBUSAS
CHICAGO**

Siuvami nauji ir persiuvami nešioti vyrų ir moterų dra-
bužiai. Valomos ir taisomos skrybėlės. Kaina prieinama.

3236 So. Morgan St.

Tel.: YArds 7-7617

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Visiems Draugams ir Kostumeriams Linki

K. ANDREJONAS

Vyrų ir Moterų Aprėdalu
KRAUTUVĖ

1735 So. Halsted Street

Chicago 8, Ill.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Visiems Kostumeriams ir Draugams Linki

GRANT WORKS COAL & OIL
WE SELL FUEL OIL
ADAM BERNADISUS, sav.

16th Street and 49th Ct.

Cicero 50, Ill.

Office Phone OLYmpic 2-9311

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Visiems Draugams ir Kostumeriams Linki

BRUNO ir MAY GAIDYMAVICIAI

Degtinė, vynas, alus ir malonus patarnavimas visiems

3113 So. Halsted Street

Telefonas: DANube 6-9754

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
linkime kostumeriams ir draugams

JOSEPH VILIMAS & CO.

General Building Contractors

REAL ESTATE, LOANS, INSURANCE

6753 S. Rockwell St.

Phone HEmlock 4-2323

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ
linkiu draugams ir Radijo klausytojams

SOPHIE BARCUS
LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ
VEDEJA

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime Visiems
Draugams Lietuviams ir Kostumeriams

The Exchange National Bank
of CHICAGO

130 SOUTH LA SALLE STREET

NARYS FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION IR FEDERAL RESERVE SYSTEM

Announcing the Opening
of Our New

**LIQUOR STORE
DANNO'S**

Chicago's Finest Pizza House

149 NORTH CICERO AVENUE

Steaks — Chops — Chicken

ALL KINDS OF SANDWICHES

WE CATER TO CLUBS, PARTIES, etc.

Fast Dependable Delivery Service

PHONE ESTEBROOK 8-6556—8-9851

KALĖDŲ KAUKĖ

Ką tik buvau atvykęs iš Lietuvos ir Amerikoje sutikau pirmas Kalėdas. Užsidaręs savo kambary skaičiau "Kalėdų Kaukę". Tikrai negalėčiau pasakyti, kas tai per "kaukę". Prisimenu tik, jog ten buvo aprašyta, kaip vienas lietuvis važinėjo per metus kaip konduktorius ir rinko penktukus. Kaip penktukų rinkėjui arba konduktoriumi jam švenčių nebuvo. Vadinasi, visas septynias dienas jis turėjo penktukus rinkti. Kalėdų šventė jam buvo tokia pat, kaip ir bet kuri kita paprasta diena.

Tai buvo šio šimtmečio pradžioje, kai daugeliui reikėjo kas dieną dirbti. Ir dirbti reikėjo ilgą valandą. Įdomu, kad aprašomas konduktorius netik nesiskundė, bet buvo patenkintas, džiaugėsi, kad jis po Kalėdų ant rytojaus be galvos skaudų pabūsiu, labiau sudžiūsiu, dėdimo vėl galėjo gatyvėkariu važinėti ir penktukus rinkti. Tuo tarpu jo draugai per šventes ištušindavo ne vieną dvidolerinę bačkutę, bet kelias...

Antrą Kalėdų dieną jis rinko penktukus iš dar apsaugusių lietuvių, vykstančių į kasyklas dirbti.

Bevažinėdamas po mažus Pensilvanijos miestelius anglies kasyklų srity, minėtas lietuvis konduktorius per Kalėdas, Kūčias ir kitas šventes dažnai girdėdavo savo tautiečius dainuojant: "Aš išmokau stalių rystės ir pas carą žalnerystės"... Buvo populiarūs ir kita daina, būtent:

"Oi eisiu, eisiu, aš čia nebūsiu, čia ne mano nameliai, čia ne mano dvareliai.

Čia juoda duona, ir tos neduoda. Čia gaudžios asarėlės. Kai lendrelė svyruosiu. Svyrusiu lendrelė ant Nemunėlio, Ant čisto vandenėlio".

Taip gyveno ir tokias dainas dainavo mūsų tautiečiai šio šimtmečio pradžioje. Pas juos buvo daug patvarumo, daug energijos. Tačiau gyveno jie čia, kaip sakoma, tik kūnu, o jų dvasia buvo Lietuvoje. Tos dainos juos graudino ir nuolat priminė jiems tėvynę. Jei kuriam pasisekdavo kasyklose bedirbant kelis šimtelius sutaupti, tai, žiūrėk, jis jau perka laiduotę, kad "ant Trijų Karalių" galėtų į savo gimtąjį kampeį parvykti.

Nors tada valdė caras, bet lietuviui jokio sunkumo nebuvo slapta per Prūsų sieną pereiti ir po dienos kitos savo kaimą pasiekti. O savo kaimą pasiekęs, lietuvis jautėsi visai saugiai, o ypač, jei dar kelis rublius išprausdavo uriaudinkui. Pastarasis, kyšį gavęs, nepastebėdavo "amerikono". Ir iš viso nebuvo madoje kamantinėti, kur kas buvo išvykęs ir kada jis grįžo.

Tokie buvo laikai! Tačiau, jei kas buvo nuo "kontuno" pasišalinęs, tai tam buvo patogiau Pensilvanijos anglies kasyklose dainuoti. Išsipirkinėjimas "nuo vaiko" tarp lietuvių ne labai dar buvo įsigyvenęs. O atitarnauti 38 mėnesius carui bei paskui grįžti anglių kasti nebuvo išrokovimo. Per tą laiką juk buvo galima keletą šimtelį uždirbti. Na, o su tais šimteliais jau daug kas buvo galima padaryti. Apsukresnieji "prijoje" per tarpininkus priedavo prie ko reikia: riebiai patepdavo ir gaudavo baltus bičius. Vadinasi, gaudavo pažymėjimą, kad karo tarnybai netinka. Su likusiais pinigais galėdavo daugiau ar mažiau žemės įsigyti ir žmoną su gera pasoga gauti.

O jei kam pritrūkdavo "skarbo", tai kreipdavosi į savo draugą Amerikoje, kad "šipkartę" prisiųstų. Amerikoje iš naujo du ar tris metus pakasęs anglis, vėl grįždavo su "sviežiais"

pinigais savo ūkio tvarkyti.

Tai buvo tokia gaidynė, kada "nelaisvi" žmonės galėjo "laisvai" gyventi. Lietuvoje tada sakydavo, kad "rublis kalba, rublis tyli" (tas posakis buvo iš rusų pasiskolintas: "rubl govorit, rubl molit").

Rusija — tai mižiniškas kraštas. Jei kam Amerika buvo per toli, tai vyko į Rygą, Peterburgą, Varšuvą, Odesą ar kur kitur. Palyginti nebuvo didelių kliūčių. Dabar "demokratiškiausioje" šaly (taip komunistai kalba apie Rusiją) negalima nė iš vietos pasijudinti be specialaus leidimo. Tiesa, į Sibirą tai visiems kelias atvira, — veža ten nemokamai į vergų stovyklas...

Nuo "kontuno" pabėgę jaunikaičiai šio šimtmečio pradžioje nusitarė šiame krašte visai apsigyventi. Daugelis jų susirūpino šeimų sukūrimu. Lietuvoje jie buvo palikę mėlynakes ar rudakes, kurios buvo jiems širdis įstrigusios. Pasirūpino jie jas atsikviesti. Na, o po to įvyko vedybos, lėkščių sidabriniais doleriais daužymas bei skambėjo lietuviškos dainos. Kas be kio, neapsieidavo ir be muštynių, — tais laikais jos buvo labai madoje.

O konduktorius važinėdamas iš miestelio į miestelį nuolat girdėdavo "Aš išmokau stalių rystės"... dainos garsus.

Dan Kuraitis

ŽEMĖS KALVIS

(Bavarių legenda)

Prieš daug šimtų metų tarp sniego kalnų gyveno visiškai vienišas — atsiskyrėlis kalvis. Jis amžinai dirbdavo savo kalvėje. Taip pat ir Kūčių vakarą jis stovėjo prie priekalo ir smarkiai kalė karštą geležį. Tik žiežirbos lakstė į visus šonus, net iki lubų, nuo jo smarkių kūjo smūgių.

Dangus buvo apsiniaukęs. Sunkūs, it švino, debesys gaubė visą apylinkę. Šaltas viesulas, it ledas, siautė kalnų viršukalnėse. Vėjas lauke dažnai taip sukaukdavo, sukriokdavo, tarytum pekliską giesmę giedojo. Tikra peklos medžioklė.

Kalvis nekreipė dėmesio į laukę siaučiančią pūgą. Jis varė savo darbą be atodairos toliau. Juo viesulas šaukė, kaukė, kriokė, staugė smarkiau, juo jis stipriau kūjo kalė geležį.

Staiga kalvis išgirdo baisų trenksmą. Grižtelėjęs atgal, jis pamatė tarp durų bestovintį apsišviestą milžiną. Jis buvo apsišviesęs pilku apsiaustu. Jo ilgas kardas vietomis buvo pilnas sužalojimų, jo šalmas nuo kardu kirčių vietomis įlenktas, vietomis iškilę guzai.

Kalvis nebuvo iš bailiųjų: kaip vienišas žmogus, kalnuose jis dažnai pergyvendavo naktimis sunkias valandas. Šį kartą

jam iškrito iš rankų kūjis, ir jis nelaukto svečio išsigando. Nakties svečias, smarkiais žingsniais žengdamas pirmyn, išėjo į vidų be jokio įspėjimo. Padėjo jis savo didžiulį kardą ant priekalo ir įsakė kalviui čia pat ištaisyti.

Atsigriebęs kalvis ėmėsi savo darbo. Jis nebuvo pratęs pagal kieno kito įsakymą dirbti ir pagal svetimą dūdelę šokti. Bet šį kartą, paėmęs kūjį į rankas, jis pradėjo kalti, nekreipdamas dėmesio net į savo neprašytą svečią. Staiga kalvis išgirdo šūkį:

—Žemės kirmine, kas tu toks esi, kad tu nekreipi dėmesio į mane?!... ir man nedrįsti prieštarauti?..

Išsigandęs kalvis dirstelėjo į svečią ir pamatė jį visai pasikeitusį. Jis buvo apsisiautęs šviežiai mėlynu, žvaigždėmis nusaugstytu apsiaustu, kuris siekė iki pat žemės ir dengė jo gražų kūną. Jo kaktoje kabojo plaukų garbiniuotos plukštės, o iš jo

akių, kaip liepsnos, tryško pyktis.

Išsigandęs kalvis pažino, kad jį aplankė pats visagalis Vadas ("Kalvis nespėjo nė ant kelių parpulti, kaip visa jo kalvė jau degė žaliai gelsva spalva. Baisus perkūno grauismo trenksmas sudundėjo, ir kalvis su savo kalve išnyko taip, kad ir pėdsakų nebeliko.

Nuo to laiko išnykęs prakeiktas kalvis kala kardą per naktis be jokio poilsio ir be pasigailėjimo. Jis sustoti negali.

Keleiviai, praeidami pro šalį to kalno, eina su baime ir skubai šalin, kad tik neišgirstų duslaus kūjo kalinio po jų kojomis. Išgirstas kūjo dundėjimas praeiviui reiškia kokią nors nelaimę arba net ir mirtį. Laimingai praspukęs keleivis dėkoja Dievui.

* Vadas — senas germanų dievas, iš dalies turintis panašumo į lietuvių Perkūną.

Ags.

MERRY CHRISTMAS AND A JOYOUS NEW YEAR TO ALL 37 years in Real Estate and Loans. Selling Mortgages at 5% and 6% Interest.
A. Kamenjarin and Co.
REALTOR
3042 So. Western Ave.
CALUMET 5-4663

Holiday Greetings To Our Friends and Patrons

GEO. KORBAKES
A complete line of Xmas Fruit Baskets from \$3.00 to \$10.00, just received a carload of Xmas trees, large and small, no-shed, in addition to our quality fruits and vegetables at popular prices.
12738 S. WESTERN AVE.
Blue Island 3296
BLUE ISLAND, ILL.

Linksmų Žiemos švenčių Visiems Mūsų Geriems Draugams ir Rėmėjams

CUYLER INN

CHUCK and MARTHA KERNER savininkai

6322 W. 26th STREET
BERWYN, ILL.
GUnderson 4-9754

Muzika, Užkandžiai, Dovanos Puikiamam Naujų Metų Vakarui.

Christmas and New Year Greetings To All Our Friends and Patrons
Good Will Toward Men
Peace on Earth

SOUTH SUBURBAN SAFEWAY LINES, Inc.
Running between Chicago, Crete, Harvey, Blue Island, Chicago Heights, Steger, Calumet City, Lansing, Roseland.
209 EAST 154th ST.
HARVEY, ILL.

Christmas Greetings To All Our Friends and Patrons

WISCONSIN LUMBER and COAL CO.

Dry mixed concrete in bags, just add water.
Featuring now step on kitchen containers, new Deluxe aluminum or in colors.

4609 Todd East Chicago 16
EAST CHICAGO, IND.

Merry Christmas and Happy New Year To All Our Friends and Patrons

LAWNDALE SAVINGS and LOAN ASS'N.
3205 W. CERMAK ROAD

Capitol Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

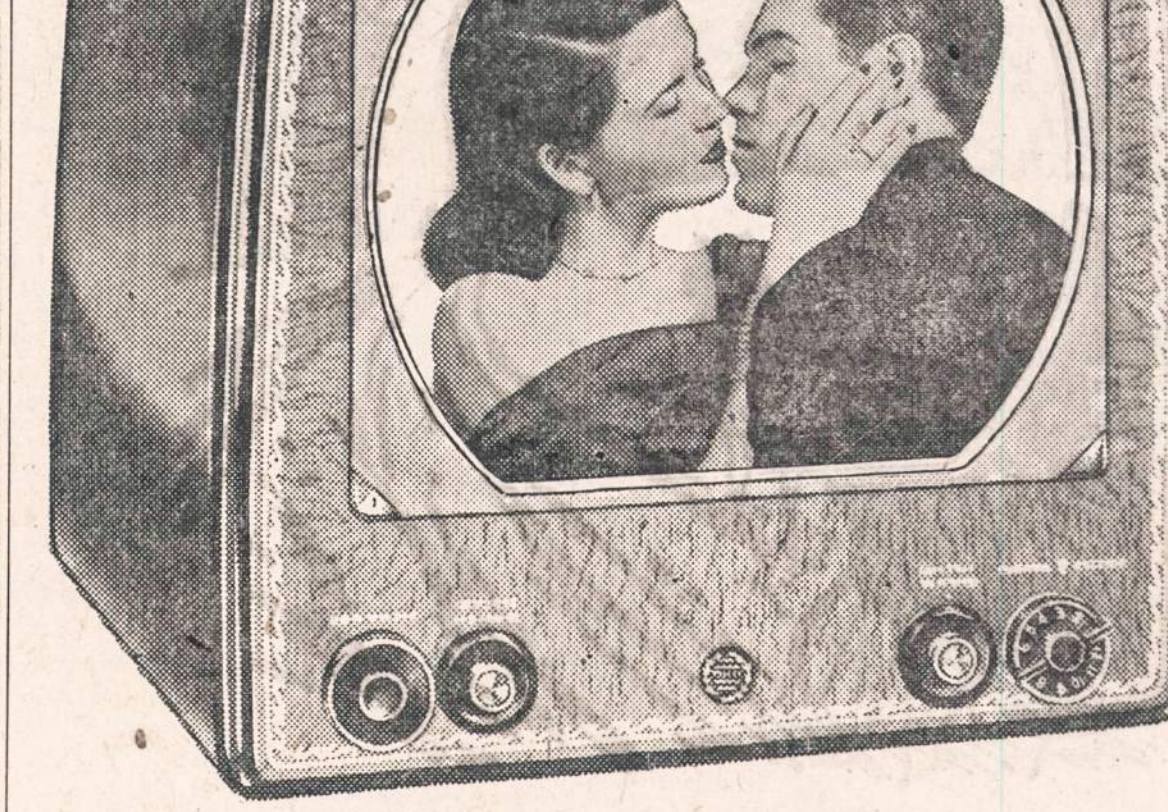
Visos Santaupos Federaliai Apdraustos iki \$10,000

Tegu Kalėdų grožis pripildo jūsų širdį švenčių daina. Tebūna ramybė su jumis per visus ateinančius metus.

3501 West 26th Street
Bishop 7-6900

5-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SESTAD, GRUODŽIO 22, 1951

BRAND NEW 1952 PHILCO TV

Highest Quality Television at Lowest Possible Price

It's the Philco Model 1610 with Balanced Beam 145 sq. inch picture —No Blur! No Smear! Plus super-power chassis that brings spectacular reception even in weak signal or "fringe" areas. A sensational value in Mahogany-finish cabinet!

LIMITED QUANTITIES FOR IMMEDIATE DELIVERY!

17" Console \$279.95 TAX INCLUDED
Super-quality, super-power TV with new 1952 Philco features. Duplex Chassis. Built-In Aerial.

Town of Lake Utilities

50,000 lietuvių negali klysti! Visi jie eina į didžiąsias TOWN OF LAKE UTILITIES krautuves.

Walter Klash

1800 W. 47th STREET
(Corner of Wood Street)
LAFAYETTE 3-7771

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ LINKI SAVO KLIENTAMS
DAINA TELEVISION COMPANY
qualified engineers' service
3120 S. Halsted Street - Chicago 8, Ill.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų visiems draugams ir kostumeriams linki
KWAIN'S CENTRELLA STORE
MEATS and GROCERIES
2500 West 45th Street

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ Visiems Savo Pirkėjams ir Bičiuliams Linkime
Paulina ir Edwardas Dambrauskai
MĖSINĖJE KRAUTUVEJE MANDAGUS PATARNAVIMAS VISIEMS
4501 So. Talman Ave. Virginia 7-6876

Didelis Pasirinkimas Vartotų Baldų
Vėliausių modelių beveik nauji šaldytuvai už \$75.00
Geros skalbiamos mašinos \$50.00
Aliejumi šildomi pečiai už \$30.00
Stiprūs, švarūs ir sveiki studio couch po \$25.00
Įvairios rūšies elektros ir geso pečiai.
Gyvenamųjų ir miegamųjų setai bei lovos.
Kalbame lietuviškai ir parduodame išmokėjimais. Kreipkitės į
USED FURNITURE STORE
850 W. 79th Street Tel. Hudson 8-0353

LINKSMŲ KALĖDŲ
— ir —
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkiu Visiems Lietuviams!

JOHN T. ZURIS
TEISEJAS

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
LIETUVIUS SVEIKINA

EUPHROZINE MIKUŽIŪTĖ
SLA IZDO GLOBĖJA

Chicagos Lietuvių Tarybos Pirmininkė

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų
Metų Linki
Visiems Draugams
ir Kostumeriams

JADVYGA ir JURGIS PELDZIAI
CHAS. PRENCH, Sav.

33 CLUB

3318 So. Halsted St. Tel. YArds 7-7889

Merry Christmas

Wrapped up in our greeting,
is all the unspoken appreciation
for your patronage during the year.

FROM THE
REGULAR DEMOCRATIC
ORGANIZATION
OF COOK COUNTY

- ★ JOSEPH GILL, Chairman
- ★ RICHARD J. DALY, Vice Chairman
- ★ JOSEPH T. BARAN, Secretary
- ★ J. M. ARVEY, National Committeeman

GARSINKITĖS NAUJIENOS

6-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — ŠEŠTAD., GRUODŽIO 22, 1951

Adventas ir Kalėdos

Susikaupimo ir atsiskyrimo nuo linksmybių laikas yra advento metu nedainuodavo dainų, nešokdavo ir prilaikydavo prie namų jaunimą.

Lietuvis, negalėdamas susilaikyti nuo dainos, sukūrė specialias adventui dainas ir žaidimus. Advento, metu, moterims beverpant ir beplėšant plunksnas, rinkdavosi vyrai ir dainuodavo, žaidimus su moterimis žaisdavo. Tą viską daugiausia darydavo džiukų jaunimas.

Advento dainos

Viena iš vakaro dainų yra tokia:

Tu tū siuntė anyta nedėlioj-velėt
tu tū tū.
Tu tū aš ne žydauka nedėlioj velėt
tu tū tū.
Tu tū aš ne žvaigždėlė po dangų la-
kiot tu tū tū.
Tu tū aš ne žuvelė ežere nardžiot
tu tū tū.
(Dainavo Br. Sinkevičienė,
Bakaloriškių k., Dusmenys).

Kita iš advento dainų:

— Oi tu bitaitė tu tu tu
Maža nedidaitė tu tu tu.
Vai kur tu buvai tu tu tu,
Kur tu lakiojai tu tu tu.
— Žalioje girioj tu tu tu,
Po aukštumynus tu tu tu.
— Ką tu ten veikėi tu tu tu,
Po aukštumynus tu tu tu.
— Korelius siuvau tu tu tu,
Medutį nešiau tu tu tu.
(Padainavo S. Skirmelevičienė,
Gudakiemio k., Merkinė).

Iš žaidimų labiausiai paplitęs džiukuose žaidimas yra "Jievaro tiltas". Vienam gale pirkios sustoja vyrai, o kitame pirkios gale moterys ir dainuoja taip:

Grįskime mergos jievarėlio tiltą
Alėliuma rūtela jievarėlio tiltą.

Merginoms padainavus, pradeda vyrai:

— Iš ko jūs grįsit jievarėlio tiltą
Alėliuma rūtela jievarėlio tiltą.

NAUJIENŲ-ACME Telephone
Hollywood, Calif. — Kino aktorius Franchot Tone turės sumokėti \$400. Tokią bausmę paskyrė teisėjas už tai, kad Tone reporterui spiovė į veidą. Dali pinigės bausmės Tone turėjo sumokėti tuoj, o likusią po \$50 kas mėnesį. Tokį patvarkymą teisėjas padarė todėl, kad Tone, kas mėnesį pabauda mokėdamas, atsimintų, jog reporteriams negalima į veidą spiauti.

Merginos atsako:

— Iš beržo šakelių, ažuolo lapelių
Alėliuma rūtela ažuolo lapelių.

Vyrai prieina arčiau prie merginų, o merginos irgi eina ir vidury pirkios susitinka. Merginos klausia:

— O ar praleisit mergelių pulką
Alėliuma rūtela mergelių pulką.

Vyrai pakelia rankas ir leidžia per rankas liesti sakydami:

— Visas praleisim, sau vieną paliksim,
Alėliuma rūtela, sau vieną paliksime.

Tada leidžia rankas žemyn ir pasiima sau vieną merginą — užkerta kelią eiti prie jos draugių ir nusiveda savo šonnan. Žaidžia tol, kol pasiima savo šonnan visas merginas.

Kalėdos

Taip bedainuodami ir įvairiausiai bežaisdami, sulaukia ir Kalėdų. Kalėdų metu džiukai turi įdomių retenybų dainoje. Vieną iš tokių dainų, dainuojamą per Kalėdas, paminėsiu:

Atbėga elis (elnias) atafiliumbuoja
Oi Kalėda da Kalėdziene.
Devyniaragis, dešimtašakis,
Oi Kalėda da Kalėdziene.
Ant jo galvelės aukšta klėtėlė
Oi Kalėda da Kalėdziene
Tona klėtėlėj trys kalveliai kala
Oi Kalėda da Kalėdziene.
Kalveliai kala, sidabrą kala,
Oi Kalėda, da Kalėdziene.
— Oi jūs kalveliai maho broleliai,
Oi Kalėda da Kalėdziene.
Oi jūs nukalkit aukso kupkelį
Oi Kalėda da Kalėdziene.
Aukso kupkelį senai močiutei
Oi Kalėda da Kalėdziene.
Senai močiutei vyneliui gerti
Oi Kalėda da Kalėdziene.
Oi jūs nukalkit sidabrą žiedą
Oi Kalėda da Kalėdziene.
Sidabro žiedą jaunai mergelei
Oi Kalėda da Kalėdziene.
Jaunai mergelei ant vinčianovės
Oi Kalėda da Kalėdziene.
(Padainavo Sofija Skirmulevičienė,
iš Gudakiemio k., Merkinė).

Medžiagos Adventui ir Kalėdoms turiu daug. Čia paminėjau tamstoms įdomesnius dalykėlius surinktus per paskutinę mano išvyką į Mass. valstiją.
Juozas Būga

Čistkos pasėkos

Austrijos spaudos žiniomis, pradedant 1949 m. per įvairias "čistkas" Čekoslovakijos komunistų partija neteko 40% visų partijos narių, išbraukta per milijoną narių.

Vengrijoj taip pat tų "čistkų" pasėkoje iš komunistų partijos išbraukta per 200,000, Lenkijoj — 30,000, Bulgarijoj — 150,000, Albanijoj per 200,000 narių ir ten jų dabar liko vos kelios dešimtys tūkstančių.

Dabar jau kaippo taisyklė vyresnio amžiaus nariais ir komunistų partiją nepriimami, o jais gali stoti tik iš komsomolo jaunuoliai. Bendrai tuose kraštuose iš vietos gyventojų dabar komunistų partija narių nesulaukia. Narių prarėntas eiles papildė iš SSSR atvykę visokie specialistai šnipinėjimo tikslais.
P. B.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ
VISIEMS LIETUVIAMS
LINKI

ANTHONY A. OLIS
Sanitary District of Chicago
Prezidentas

LINKSMŲ KALĖDŲ
Draugams ir Visiems Lietuviams!

PEOPLES HARDWARE & PAINT CO.
GREGORAVIČIAI, Savininkai

1901 W. 47th Street

LAfayette 3-4139

JOHN L. PAUKSTIS, Commander

CHRISTMAS GREETINGS

We have reached the happy season
When we let our worries drop
When we cease to think of orders
And refrain from "talking shop".

But — excuse us for a moment
While we write a line or two,
For we still must speak of friendship
And that means to talk to you.

You have helped to keep wheels turning
As they have, day after day,
And this message is to thank you
Very much in every way.

You've been loyal and considerate
As now the old year ends,
We will face the New Year happy
Since we know you are our friends.

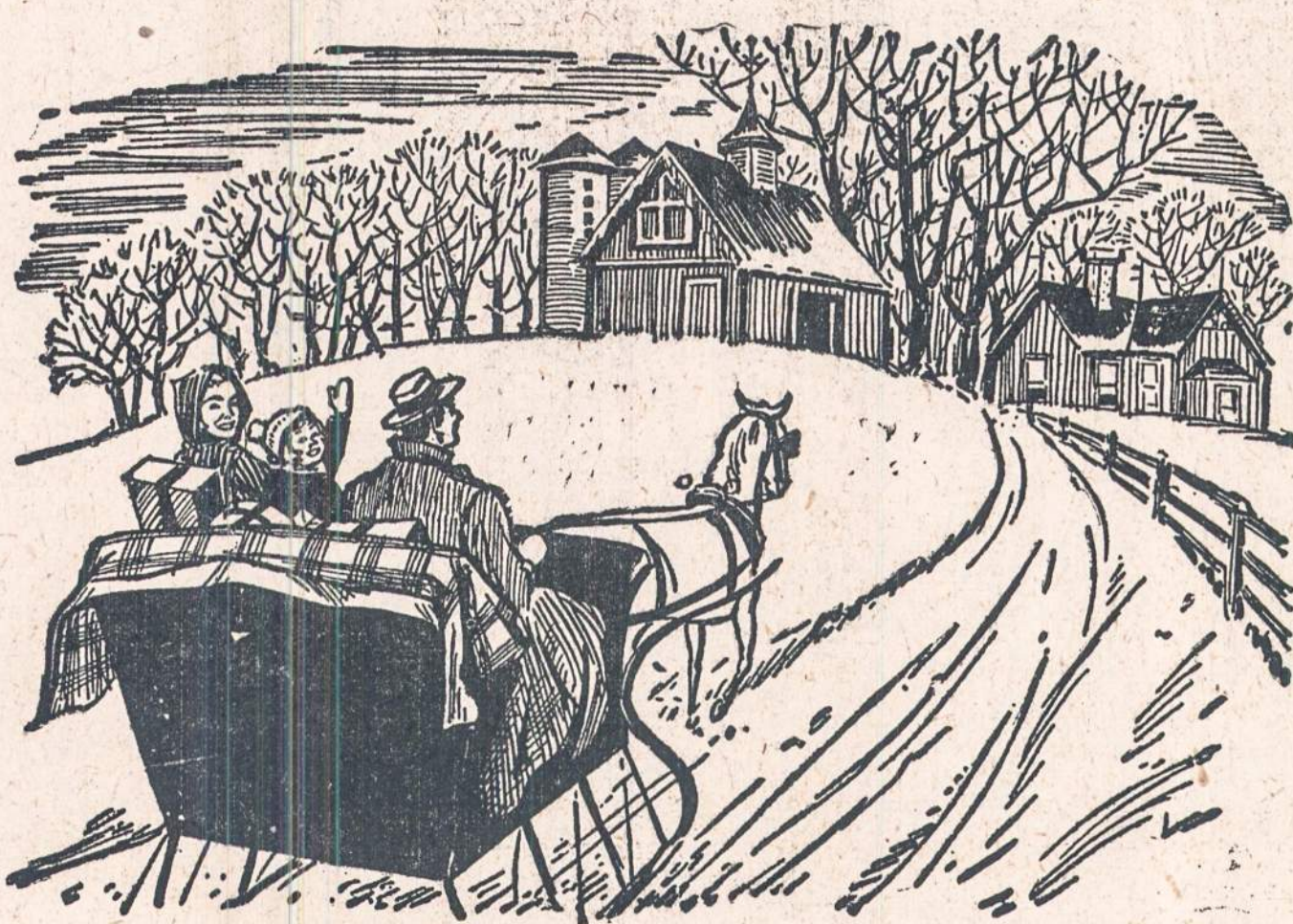

DARIUS-GIRENAS

POST NO. 271 AMERICAN LEGION
DEPARTMENT OF ILLINOIS

4416-20 So. Western Ave. Chicago 9, Ill.
Phone: LAfayette 3-8484 Phone: VIrginia 7-3939

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKIME DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

**HOME CRYSTAL
LAUNDRIES**

"The PRIDE of the HOUSEWIFE"
S. PRIMACK, President

4204-22 So. Western Ave.

Tel. LAfayette 3-9700.